

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Oslo, 02.01.08

HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 31. oktober 2007.

Våre organisasjoner representerer nesten alle de organiserte private barnehagene i Norge. Over 50 prosent av norske barnhager er i dag eiet og drevet av private aktører.

Basert på erfaringene våre medlemsbarnehager har fra sitt daglige virke, er det i denne saken særlig viktig for oss å gi et felles høringsinnspill. I tillegg vil hver organisasjon levere egne høringssvar.

Medlemsbarnehagene i våre organisasjoner deler målsettingene i Stortingets barnehageforlik fullt ut. Barnehageplasser til alle i tråd med foresattes behov, med god kvalitet, og til en lav pris. Vi støtter også forlikets konklusjon om at et vesentlig virkemiddel for å nå disse mål, er at barn i barnehage likebehandles økonomisk.

For samtlige av våre barnehager er det fire forhold som er av spesielt stor betydning, og som må tillegges stor vekt ved regelutforming:

- 1) Forutsigbar og tilstrekkelig finansiering
- 2) Reell valgfrihet for valg av barnehage
- 3) Reell økonomisk likebehandling av offentlige og private barnehager
- 4) Sikre mangfoldet i barnehagesektoren

Forutsigbarhet i finansieringen

Regjeringens forslag om å fjerne barnehagelovens § 14, som lovfester retten til økonomisk likeverdig behandling av barn i private barnehager, er samtlige organisasjoner sterke motstandere av.

Våre organisasjoner er svært uenige i Regjeringens forslag om å erstatte det statlige øremerkede direktetilskuddet til barnehagene med rammefinansiering gjennom rammetilskudd til kommunene. Denne omleggingen oppleves svært usikker av våre

medlemsbarnehager, som ved en slik endring mister sin ene sikre inntektskilde: Det statlige øremerkede direktetilskuddet.

Våre organisasjoner ønsker primært at Regjeringen viderefører dagens ordning med statlige øremerkede direktetilskudd til barnehagene også etter 2009. Det øremerkede tilskuddet har etter vårt syn vært en garanti for stabile og forutsigbare rammebetingelser i barnehagesektoren.

Når Regjeringen nå foreslår å innlemme de øremerkede statstilskuddene i kommunenes rammetilskudd mener våre organisasjoner regjeringen har et særlig ansvar for å sikre økonomisk likebehandling av barn i både offentlige og private barnehager. Mindre enn 15 prosent av det offentliges driftsutgifter i barnehagesektoren finansieres i dag via kommunale driftstilskudd. Det oppfattes derfor som en dramatisk endring når det foreslås at kommunene etter 2009 skal få et helhetlig finansieringsansvar for barnehagesektoren. Dette vil etter vårt syn føre til ulike rammebetingelser for både kommunale og private barnehager fra kommune til kommune, og mellom barnehager innen samme kommune. Vi mener derfor at Regjeringen må lage et finansieringssystem som sikrer forutsigbare rammebetingelser for både offentlige og private barnehager i alle landets 431 kommuner. Dette sikres best gjennom felles nasjonale regler og med videreføring av dagens § 14 i barnehageloven.

Det legges opp til at det ved innføring av rammefinansiering skal være overgangsordninger mellom staten og kommunene i fra tre til fem år. Dette for å sikre at det ikke er utilsiktede virkninger av overgangen til rammefinansiering. Våre organisasjoner forutsetter at det blir tilsvarende overgangsordninger for de private barnehagene.

Sikre reell valgfrihet ved valg av barnehage

Det er positivt at kommunene skal legge til rette for at alle som ønsker barnehageplass skal få et tilbud som passer deres livssituasjon. For våre medlemsbarnehager er det avgjørende at regelverket er lojalt mot foresattes frie valg av barnehage. Det er uheldig dersom det åpnes for regler hvor såkalt administrativt effektiv håndtering av opptak, eller ensidig fokus på å gi et minimum av plass på ett eller annet sted i kommunen, uthuler foreldrenes frie valg av barnehage.

Reell økonomisk likebehandling av offentlig og private barnehager

Barnehager har i seg selv ingen rett til offentlige tilskudd. Barn i barnehager fortjener imidlertid få den samme gode kvalitet på sitt tilbud, uavhengig av om det går i en offentlig eller privat barnehage.

For å kunne kontrollere at barn får reell økonomisk likebehandling må de kommunale barnehagene også underlegges rapportering som er basert på regnskapsreglene i regnskapsloven. Det er vesentlig at kommunene dokumenterer at de fullt ut tar hensyn til fordeling av felleskostnader, kapitalkostnader og avskrivninger m.v. Private barnehager må i dag regnskapsføre denne typen kostnader som kostnader ved driften, mens kommunal regnskapsføring gir en grad av frihet som medfører at det ikke er enkelt å se om alle kostnader faktisk tas hensyn til, og i hvilken grad disse kostnadene i korrekt omfang tilskrives kommunal barnehagedrift. Det må motvirkes at ulike krav til regnskapsføring i private og

kommunale barnehager i seg selv blir opphavet til forskjeller i kostnader for ellers identiske barnehagetjenester.

Sikre mangfoldet i barnehagesektoren

Barnehagesektoren rommer i dag et mangfold av aktører. Dette er et mangfold som både Stortinget og Regjeringen sier de ønsker og bevare og videreutvikle. Det barnehagemangfoldet som er etablert, og da særlig av private aktører, har gitt Norge et svært godt og variert barnehagetilbud.

Etter vårt syn har den frie etableringsretten, sammen med retten til offentlige driftstilskudd, vært nødvendige forutsetninger for å stimulere til fremveksten av et mangfoldig og variert barnehagetilbud. Vi mener at fri etableringsrett og retten til offentlige driftstilskudd er nødvendig for at Norge også fremover skal ha en barnehagesektor preget av mangfold og høy kvalitet.

For våre medlemsbarnehager er nettopp stabile og forutsigbare rammebetingelser helt avgjørende for både viljen og evnen til nyetablering satsing på mangfold, og kvalitetsutvikling også etter 2009.

Vi ønsker derfor at departementet vektlegger hensynet til variasjon, mangfold og høy kvalitet i både offentlige og private barnehager i årene fremover. Både nivået på offentlige tilskudd, og tidspunkt for utbetaling er vesentlig.

Dette felles innspill bør oppfattes som et meget sterkt signal om at en samlet privat barnehagesektor er bekymret for en rekke av de konsekvenser forslaget til lovendring kan medføre.

Med vennlig hilsen

Handels og Servicenæringens Hovedorganisasjon

Torbjørn Aalborg
direktør helse, utdanning og kultur

Private Barnehagers Landsforbund

Arild M. Olsen
daglig leder

Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon

Øystein Dahle
avdelingssjef

IKO – kirkelig pedagogisk senter

Eigil Morvik
direktør